

О Б Щ И Н А Е Л Е Н А

5070 гр. Елена, ул. „Иларион Макариополски” № 24
тел. 06151/61-32, факс 06151/65-10

e-mail: obshtina@elena.bg
web: www.elena.bg

ОДОБРЯВАМ,
инж.ДИЛЯН МЛЪЗЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ЕЛЕНА

АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНАТА ПРЕЗ 2018г.

Настоящият анализ е изготвен в изпълнение на чл.63 от Закона за местното самоуправление и местната администрация с цел оценка на финансовата дейност на Община Елена през 2018 година, в т.ч. и на съответствието с фискалните правила по Закона за публичните финанси.

1. Оценка на финансовата дейност на Община Елена през 2018г.

Общият размер на изпълнението на приходната част в отчета за касово изпълнение на бюджета на Община Елена към 31.12.2018г. е в размер на 9 621 158лв., представляващо 78% изпълнение на плана. Наличните средства в края на годината по банкови сметки на общината, в т.ч. депозит са размер на 2 422 702лв.

Разпределението на изпълнението на приходите е както следва:

- Държавни дейности – 85,2% от предвиденото за годината;
- Местни дейности – 71% от планираните за годината;

Изпълнението на приходната част по главни параграфи е следното:

I. Данъчни и неданъчни приходи

- При данъчните приходи се наблюдава преизпълнение на плана – 118% от предвиденото за годината. Като плана е общо 515 000лв.(разчетен на база облог от софтуерния продукт за местни данъци и такси към Информационната система на общините “Матеус”, с която програма работи и община Елена), а събраните данъци са в размер на 605 352лв. Най-голямо преизпълнение се отчита в данъка върху превозните средства и туристическия данък.
През последните две години се наблюдава повишаване на събираемостта на данъчни приходи, което се дължи на предприетите мерки от общинска администрация, изразяващи се в изпращане на напомнителни писма на длъжници с покана за доброволно изпълнение и съставяне на актове на установяване на задължения и пристъпване към принудително изпълнение, както и на периодичните информационни и разяснителни кампании.
- Приходи и доходи от собственост – планирани 383 137лв., изпълнение – 543 298 лв., в процент – 142% изпълнение от планираното. В тази група приходи най-голямо е изпълнението на приходи от продажба на услуги, стоки и продукция.

Тук увеличението на събраните приходи от собственост се дължи най-вече на предприетите мерки за събиране на просрочени вземания по договори за продажба на дървесина от общински горски фонд от страна на Общинска администрация. Трябва да се отбележи, че се наблюдава увеличение на приходите от маркиране на дървесина, а приходите от наеми са увеличени вследствие на промените в Наредбата за реда и условията за установяване на жилищни нужди, настаняване и продажба на общински жилища.

- Общо постъпилите общински такси за отчетния период са 616 443 лв. при планирани 612 112 лв., т.е. 101% изпълнение. През 2018г. отчитаме преизпълнение на приходите за ползване на детски градини и детски ясли, дължащо се на на затегната финансова дисциплина, осъществяване на по-голям контрол върху второстепенни разпоредители, както и на промяна в таксите за ползване на детски градини, детски ясли и домашен социален патронаж. Несъбраните такси в детските заведения намаляват, домашен социален патронаж приключи годината с 5 123,29 лв. несъбрани такси от потребители на хосписа в гр.Елена. Следва да се отбележи, че изпълнението на такса битови отпадъци е 98% от предвиденото за годината. Наблюдава се тенденция за намаляване приходите от административни услуги, вследствие на въвеждането на т.н. комплексно административно обслужване.
- Приходите от глоби, санкции и наказателни лихви са преизпълнени в размер на 49 974лв. при планирани 35 000лв., в процент – 143% изпълнение. Преизпълнението се дължи на предприетите мерки от данъчната администрация на Община Елена по събиране на просрочени вземания от данъци.
- Реализираните други неданъчни приходи са в размер на 4 513лв. при планирани 6 650лв. Тук сме далеч от 100% изпълнение, но трябва да се има предвид, че това са приходи с непостоянен характер и са трудно прогнозируеми.
- Внесеният Данък върху добавената стойност и Данък върху приходите по ЗКПО са в размер на 69 850лв. при план – 43 050лв. Причината за по-голямата стойност на внесените данъци са по-големите приходи от продажба на услуги, стоки и продукция(предимно от продажба на дървесина и маркиране на горски площи) и увеличените приходи от наеми на юридически лица.
- Приходите от продажба на общинско имущество също са в по-голям от планирания. При план на същите 21 000лв. са реализирани 43 633лв. Преизпълнението идва от продажби на земя и сгради, вследствие на проявен интерес от физически и юридически лица, с които продажби е актуализирана Програмата за управление и разпореждане с имоти – общинска собственост в Община Елена през 2018г.
- Приходите от концесии са реализирани на 100% в размер на 1 454лв.
- Получените приходи от дарения, помощи и други от страната са в размер на 16 282лв., като същите са използвани според волята на дарителите. Към края на годината като неизползвани останаха 6 000лв. – дарение за закупуване на музикални инструменти и създаване на духов оркестър и 192 лв. – дарение за нуждите на Център за настаняване от семеен тип с.Илаков рът. Средствата ще бъдат използвани през 2019г. по предназначение.
- Получените приходи от дарения, помощи и други от чужбина са в размер на 3 912 лв., представляващи дарение за реализиране на социална кухня за подпомагане храненето на социално слаби лица и възрастни хора. Към края на година от същото остана остатък в размер на 2 388лв., които през 2019г. ще бъдат разходвани за съответните дейности, съгласно волята на дарителите.

II. Взаимоотношения с Централния бюджет

- Получената обща субсидия за държавни дейности е в размер на 4 920 474лв., като първоначалния ѝ план, съгласно Закона за бюджета на Република България за

2018г. е 4 696 674лв., но е завишавана през годината с писма на Министерство на финансите.

- Общата изравнителна субсидия, която осигурява изпълнението на местни дейности в т.ч. зимно поддържане и снегочистване е получена и усвоена в размер на 1 301 300лв. – 100%
- Целевата субсидия за капиталови разходи е усвоена на 100% в размер на 1 177 100лв. Като преходен остатък по бюджета на община Елена от целева субсидия за капиталови разходи за 2018г. остават изтеглени по сметка на общината 146 117лв. Причините, поради които общината не успя да ги усвои в годината са тежки предварителни съгласователни процедури, изготвяне на проекти от външни изпълнители, по-късно сключени в годината договори за изпълнение и недостиг на време за реализирането на обектите. Остатъкът, разпределен по същите обекти е заложен в инвестиционната програма на общината за 2019г.
- Получените други целеви трансфери от централния бюджет са в общ размер – 559 988лв. Тук са получените целеви трансфери за възстановяване на направените от общините разходи за изплащане на присъдени издръжки, пътувания на правоимащи болни, разходи на ТЕЛК, за обезпечаване на Българско председателство на Съвета на ЕС през 2018г., за ремонт, възстановяване, изграждане и довършване на военни паметници, за честване на 100 години от първата Световна война, средства за покриване на част от транспортните разходи за доставка на хляб и основни хранителни продукти и за реконструкция на ул. Никифор Попконстантинов в гр. Елена от ОТ 112 до ОТ 106а и покрит участък от корекцията на р. Еленска (мост при км 2+530 до км 2+562). От тези средства като целеви остатък останаха 486 101лв. за обект реконструкция на ул. „Никифор Попконстантинов“ в гр. Елена от ОТ 112 до ОТ 106а и покрит участък от корекцията на р. Еленска (мост при км 2+530 до км 2+562).
- Получени са по § 31-28 Други целеви трансфери от централния бюджет, представляващи средства за субсидии за вътрешноградски и междуселищен превоз по план 19 451 лв. и отчет 19 451 лв.; компенсация по чл.283, ал.2 от ЗПУО - по план 145 991 лв., по отчет 139 629 лв.; компенсация за безплатни или по намалени цени пътувания -по план 15 297 лв., по отчет 15 114 лв. Остатъкът от 6 545лв. в края на годината беше възстановен в Централния бюджет.

III. Трансфери между бюджети

- Трансфери между бюджетни сметки – 383 810 лв. Тук са отчетени получени трансфери от Агенция социално подпомагане към МТСП по НП „ Асистенти на хора с увреждания“, средства от МТСП по национални програми за осигуряване на заетост, трансфери от МОН – спрени месечни помощи за деца във връзка с неспазване на Закона за семейните помощи за деца, трансфер по ПМС №200/18.09.2018г. за осигуряване на ученически шкафчета за ученици от I-ви до VII-ми клас, получени са и средства за изграждане на безжична интернет мрежа, получен трансфер от Министерство на културата за финансиране на проекти по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“. А в намаление на същия главен параграф както и предоставените трансфери по ЗУО от община Елена на община В.Търново. В края на годината като преходен остатък по дейността останаха 3 884,97лв., които следва да бъдат върнати в следващата бюджетна година. В намаление на горния главен параграф са посочени предоставените трансфери по ЗУО от община Елена на община В.Търново са (-) 678 лв., както и предоставени трансфери между бюджетни сметки и сметки за средства от Европейския съюз са отчетени (-) 1 281 лева, представляващи съфинансиране по проекти и неверифицирани разходи по същите.
- По параграф 64-00 е отчетен получения трансфер по проект от Национална кампания „Чиста околна среда“ от ПУДООС в размер на 10 000 лв.

IV. Временни безлихвени заеми

- По параграф 75-00 „Временни безлихвени заеми“ между бюджети са отразени възстановени безлихвени заеми в размер на 30 000 лв., от СУ „Ив. Н. Момчилов“ гр. Елена и НУ „Иларион Макариополски“ гр.Елена – за покриване на дължими плащания за доставено гориво за отоплителен сезон 2016/2017г. Същите не са отразени в плана, т.к. се отразяват при първостепенния разпоредител със знак (+), а при второстепенния със знак (-), което на консолидирана основа е нула. Отразява се само като изменение на държавни и местни дейности в отчета.
- Предоставените заеми от бюджета за СЕС са със знак (+) 2 230 лв.

V. Операции с финансови активи и пасиви

- Бяха възстановени средства по предоставена възмездна финансова помощ от МИГ „Елена-Златарица“ в размер на 12 000лв., които са отразени по параграф 72-02 (+).
- Като временно съхранявани средства е отразен полученият трансфер по Програма за трансгранично сътрудничество "ИНТЕРРЕГ - V-A Румъния - България 2014 - 2020 г." по Проект ROBG-423 "Култура във вечността" по Договор 10072/05.09.2018 г.
- Като друго финансиране са отразени погашения по финансов лизинг § 93-18 (-) 17 268 лв. Има разлика от 2 лв. между Регистъра на общинския дълг и отчета за касово изпълнение на общината и оборотната ведомост към края на годината. Разликите се дължат на закръгляне към цяло число. Изплащането на поетия общински дълг, представляващ договор за финансов лизинг приключва през м.04.2019г.
- По параграф 93-36 Друго финансиране сме отразили получени суми от сметката за чужди средства на РИОСВ, съгласно Указание т.21 от ДДС №07/2014г. и т.33.1 от ДДС № 04/2016г.
- Наличност по разплащателни сметки в края на годината 2 548 078лв., разпределени за държавни дейности – 901 164лв., за местни дейности – 1 646 914лв.
- Наличност по депозитни сметки – 775 788лв.

По разходната част изпълнението към 31.12.2018г. по отговорности е следното:

I. Държавни делегирани дейности в размер на 5 416 640лв., в т.ч. по функции:

- Общи държавни служби	- 623 561лв.
- Отбрана и сигурност	- 109 753лв.
- Образование	- 3 357 675лв.
- Здравеопазване	- 213 776 лв.
- Социално осигуряване, подпомагане и грижи	- 705 038лв.
- Почивно дело, култура и религиозни дейности	- 387 386лв.
- Икономически дейности и услуги	- 19 451лв.

II. Местни дейности в размер на 3 877 522лв., в т.ч. по функции:

- Общи държавни служби	- 466 733лв.
- Отбрана и сигурност	- 33 900лв.
- Образование	- 145 413лв.
- Здравеопазване	- 51 170лв.
- Социално осигуряване, подпомагане и грижи	- 249 102лв.
- Жилищно строителство, БКС и ООС	- 1 733 664лв.
- Почивно дело, култура и религиозни дейности	- 317 126лв.

- Икономически дейности и услуги - 879 609лв.
- Разходи, неклассифицирани в др. функции - 805лв.

III. Държавни дейности, дофинансирани с местни приходи в размер на 240 311лв., в т.ч. по функции:

- Общи държавни служби - 300 637лв.
- Образование - 14 173лв.
- Социално осигуряване, подпомагане и грижи - 3 810лв.
- Почивно дело, култура и религиозни дейности - 8 376лв.

Към 31.12.2018 г. извършените капиталови разходи са на обща стойност 1 473 495 лв.

Според източниците на финансиране те са разпределени както следва:

1. От предоставени целеви субсидии и трансфери от държавния бюджет и трансфери от други бюджетни организации – 1 047 433 лв. в т.ч. целева субсидия за капиталови разходи 1 030 983 лв. и получени трансфери от други бюджетни организации – 16 450 лв.;
2. От преходен остатък 313 921 лв.;
3. Собствени бюджетни средства 27 892 лв.;
4. От други източници 4 880 лв. в т.ч. от отчисления по чл.20 от Наредба 7 от 19.03.2013г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци – 2 880 лв. и от ПУДООС – 2 000 лв.
5. Европейски средства със съответното финансиране – 79 369 лв.

Според своя характер капиталовите разходи са отчетени като:

1. Разходи за основен ремонт на дълготрайни материални активи 1 201 980 лв., в т.ч. по отчет за касово изпълнение на бюджета – 1 154 580 лв. и 47 400 по касов отчет за изпълнението на СЕС;
2. Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи 250 167 лв., в т.ч. за изграждане на инфраструктурни обекти 139 731 лв. По отчет за касово изпълнение на бюджета – 222 327 лв. и 27 840 по касов отчет за изпълнението на СЕС.;
3. Разходи за придобиване на нематериални дълготрайни активи 6 529 лв., в т.ч. по отчет за касово изпълнение на бюджета – 2 400 лв. и 4 129 по касов отчет за изпълнението на СЕС;
4. Разходи за придобиване на земя 14 819 лв., отразени в отчета за касово изпълнение на бюджета на общината.;

Като преходен остатък по бюджета на община Елена от целева субсидия за капиталови разходи за 2018г. остават изтеглени по сметка на общината 146 117лв. Същите са за следните обекти:

- Реконструкция на сградите на СУ "Иван Н. Момчилов" - гр. Елена с внедряване на мерки за енергийна ефективност – 5 000 лв.
- Обособяване на самостоятелни обекти - за детска градина и читалище - в сградата на читалище "Иван Комитов-1976" - с. Каменари – 3 600 лв.
- Обособяване на самостоятелни обекти - за детска градина и читалище - в сградата на читалище "Иван Комитов-1976" - с. Каменари-ППР – 530 лв.
- Разширение ОУ"Отец Паисий" с.Майско – 118лв.
- Ремонт ул. "Девета" - с. Беброво – 1 526 лв.
- Ремонт водосток в с. Бойковци – 15 000лв.
- Отводняване скатни води ул. "Паисий Хилендарски" - гр. Елена – 11 173лв.
- Изграждане знак на гр. Елена на входовете на града - 4бр. – 8 000лв.
- Изграждане знак на гр. Елена на входовете на града - 4бр. – ППР – 2 000лв.

- Реконструкция мост към ул"Девета" с.Беброво (Фарашка махала) – 4 800лв.
- Ремонт покрив читалище "Надежда-Беброво-1870" – 18 000лв.
- Ремонт водосток на път VTR 1162 // III - 4004 / Златарица - Разсоха - Граница общ.(Златарица - Елена) - Беброво / II - 53 / - 7 000лв.
- Ремонт сводов мост на път VTR1079 /III-662/ - Елена - Лазарци - Мийковци (ул. "Майтанеци") – 61 000лв.
- Ремонт съоръжения път VTR1079 /III-662/ - Елена - Лазарци – Мийковци – 5 391лв.
- Ремонт мост на път VTR 1162 // III - 4004 / Златарица - Разсоха - Граница общ.(Златарица - Елена) - Беброво / II - 53 / - 2 000лв.
- Детска площадка с. Каменари – 286 лв.
- Изграждане на Мотополigon в землище гр. Елена – 693 лв.

Причините, поради които същите не са усвоени в срок са свързани с предварителни съгласувателни процедури, изготвяне на проекти от външни изпълнители.

Община Елена през 2018г. изпълнява следните проекти:

1. По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” – проекти „Приеми ме”, „Обучение и заетост” и „Работа“, проект „Независим живот“, който приключихме през годината, „Услуги за ранно детско развитие”
2. По Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020 - проект „Модерна социална инфраструктура - по-добри услуги за децата с увреждания и техните семейства в община Елена“
3. По Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" - проект „Твоят час”и „Подобряване качеството на образование”
4. По Оперативна програма „Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица”- проект „Топъл обяд”
Наличността към 31.12.2018 г. по сметката за средствата от ЕС-Национален фонд е (-) 21 339 лв.
5. По мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“, подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малки по мащаби инфраструктури”, проект „Реконструкция на сградите на Средно училище „Иван Момчилов“ – гр.Елена с внедряване на мерки за енергийна ефективност“

Салдото към 31.12.2018 г. по Сметка за средствата предоставени от Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие” е 928 110 лв.

6. В отчетна група „Други Европейски средства“ се отчита Проект ROBG-423 "Култура във вечността" по Договор 10072/05.09.2018 г. по Програма за трансгранично сътрудничество "ИНТЕРРЕГ - V-A Румъния - България 2014 - 2020 г.". Същият се отчита в изпълнение на ДДС 06/2008г. Отразен е получен трансфер по §63-01 в размер на 48 932 лв. Извършени разходи за издръжка в размер на 35 лв. Наличността е отразена в параграф 88-03 (-) 48 897лв.

Към края на годината общината остава с просрочени задължения към доставчици в размер на 1695лв. за материали и телефони, като същите са заложили за разплащане през следващата година.

Просрочените вземания на общината са на обща стойност 178 946лв., главно по сключени договори за наеми, несъбрани суми от продажба на дървесина, несъбрани такси от детски градини и домашен социален патронаж.

2. Съответствие с фискалните правила по Закона за публичните финанси

Съгласно чл.130а, ал.1 от Закона за публичните финанси, общините следва да следят редица показатели, за да не изпаднат в категорията „Общини с финансови затруднения“, като същите показатели се следят и от Министерство на финансите.

Към края на 2018г. показателите за финансова устойчивост и ефективност на Община Елена са следните:

- В изпълнение на задълженията заложи в чл.55 от Закона за общинския дълг, Община Елена редовно предоставя информация на Министерство на финансите чрез Информационната система на общините, Регистър общински дълг за поетия от общината дълг. В чл.32, ал. 1 от Закона за публичните финанси е регламентирано ограничение на годишният размер на плащанията по общинския дълг, който във всяка отделна година не може да надвишава 15 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години, изчислен на базата на данни от годишните отчети за изпълнението на бюджета на общината. Към края на 2018г. размера на дълга като процент от планираните приходи, изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности от ЦБ е в размер на 0,24 на сто.
- максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през годината по бюджета на общината – съгласно решение на Общински съвет са планирани 7 597 119 лв. Съгласно Закона за публичните финанси наличните към края на годината задължения за разходи не могат да надвишават 15% от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години. За община Елена този показател към края на 2018г. е 200 979 лв., което е 2,3% от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години.
- максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през годината – по план – 5 204 756 лв. Наличните към края на годината поети ангажименти за разходи не могат да надвишават 50 % от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години. За община Елена по отчетни данни този показател е 1 674 965 лв., което представлява 19,4 % от отчетените разходи за последните четири години.
- Размера на просрочените задължения към началото на 2018г., които съгласно Решение № 7 / 25.01.2018г. на ОбС Елена за приемане бюджета на община Елена за 2018г. следва да бъдат разплатени през текущата година са в размер 1 644 лв. Същите не са разплатени съгласно утвърдения план-график. Съгласно ЗПФ наличните към края на годината просрочени задължения по бюджета на общината не могат да надвишават 5 на сто от отчетените за последната година разходи на общината. За нашата община този процент е 0, т.к. сумата е незначителна.
- Просрочените вземания към 31.12.2018 г. са 178 946 лв. при 217 505 лв. към 31.12.2017 г.
- Бюджетното салдо на общината към края на 2018г. е положителна величина – 721 268 лв., а като процент спрямо общите постъпления е 6,98% при среден темп за страната 1,7%. Следва да се отбележи, че общината в последните 2 години излиза на положително бюджетно салдо.
- Осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства за Община Елена е над осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за последната година. Осреднената

събираемост на двата данъка на нашата община е 72,4%, при средно равнище за страната 71,4%.

- Делът на капиталовите разходи в общите разходи(инвестиционна активност) е 14,58%, при средна за страната 14,07%.

Към края на 2018г. показателите за финансова самостоятелност на Община Елена са следните:

- Делът на собствените приходи на общината в общите постъпления е 17,52%, при 17,45% през 2017г. и при средно ниво от 36,65% за страната.
- Покритието на разходите за местни дейности с местни приходи е в размер на 47,19% , за сравнение през 2017г. е било 40,15%. Следва да отбележим обаче, че средният за страната дял за покритие на разходите с местни приходи е 82,38%.

3. Изводи и препоръки

Политиката водена от община Елена е осигуряване на финансова стабилност, недопускане на необезпечени разходи, повишаване на събираемостта на приходите, намаляване на просрочените задължения и оптимизиране на разходите. През последните две години се наблюдава повишаване на събираемостта на данъчни приходи, което се дължи на предприетите мерки от общинска администрация, изразяващи се в изпращане на напомнителни писма на длъжници с покана за доброволно изпълнение и съставяне на актове на установяване на задължения и пристъпване към принудително изпълнение, както и на периодичните информационни и разяснителни кампании. Трябва да се отбележи, че се наблюдава и увеличение на неданъчните приходи.

Община Елена осъществява стриктно наблюдение на показателите по чл.130а от Закона за публичните финанси. За изминалата година не сме нарушили нито един от показателите за финансова устойчивост и ефективност, дори показваме по-добри резултати в сравнение със средните за страната.

По отношение на показателите за финансова самостоятелност на Община Елена се наблюдава подобрене на същите, като обаче оставаме далеч под средните за страната показатели. Това се обяснява с малките размери на общината по фактор „население“, но не ни демотивира да се стремим към повишаване на финансовата си самостоятелност.

Изготвил:

Силвия Мирянова, директор на дирекция „ФБМП“